

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 20 juni 1942 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

I en den 20 mars 1942 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 214, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna till följande avdelningar:

Fjärde avdelningen:

Rikets hovrätter; — — — lantbruksstyrelsen; egnahemsstyrelsen; skogsstyrelsen.

Femte avdelningen:

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande av vad i 4 § stadgas om inteckningskontrollstämpel, denna tariff:

¹ Senaste lydelse av dessa paragrafer se SFS 1928:317 (där förordningen i dess helhet är återgiven), 1930:243, 1931:169, 1932:285, 1933:378, 1934:327, 1935:310, 1936:330, 1937:511 och 942, 1938:323, 1939:330, 1940:389 samt 1941:115.

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Bevis</i>										
› om uppvisning av pass eller annan legitimationshandling					<i>fritt</i>					
› om visering eller uppehållstillstånd för utlänning, tecknat å pass eller annan legitimationshandling:										
för vistelse i riket högst en månad	1	—	—	—	1	—	4	—	4	—
för vistelse i riket över en men högst tre månader	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—
för vistelse i riket över tre månader	—	—	—	—	—	—	12	—	12	—
› om arbetsvisering eller arbetstillstånd för utlänning, särskilt tecknat å pass eller annan legitimationshandling:										
för tid av högst en månad	4	—	—	—	4	—	4	—	4	—
för tid av mer än en men högst tre månader	6	—	—	—	6	—	6	—	6	—
för tid av mer än tre månader	12	—	—	—	12	—	12	—	12	—
› om ändring i förbehåll, villkor eller föreskrift, som fogats vid visering eller tillstånd, särskilt tecknat å pass eller annan legitimationshandling:										
när ändringen avser tillstånd till återresa till riket, gällande:										
för tid av högst en månad	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—
för tid av mer än en men högst tre månader	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—
för tid av mer än tre månader	—	—	—	—	—	—	12	—	12	—
eljest					<i>fritt</i>					
› om tillstånd för utlänning till resa genom eller vistelse i sådana delar av riket, där utlänning icke utan särskilt tillstånd må vistas:										
när beviset meddelas i samband med visering eller uppehållstillstånd och avser samma tid som viseringen eller uppehållstillståndet										
eljest	4	—	—	—	4	—	4	—	4	—
Där sådant för vinnande av ömsesidighet eller eljest av särskilda skäl finnes påkallat, äger Konungen beträffande medborgare i visst land eller vissa grupper av utlänningar eller vissa utlänningar förordna, att avgifterna för bevis om visering eller uppehålls- eller arbetstillstånd skola utgå efter andra grunder än ovan stadgats eller att några avgifter härför icke skola utgå.										
› om utresetillstånd										

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade: akademier och statens — — — överbefordrare.

Frihet från stämpel enligt detta kap. — dock icke med avseende å avskrift och bevis, som på begäran utfärdas till annan än part — äger jämväl rum i ärenden rörande ogiltighetsförklaring — — — av naturminnesmärke; i ärenden, som avses i lagen om fornminnen och lagen om skydd för kulturhisto-

riskt märkliga byggnader; i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslers-
ämbetet — — — inom yrkesinspektionen.

Konungen äger — — — utländska hamnar.

Denna förordning träder i kraft i vad den avser ändring i 7 § den 1 januari
1943 samt i övrigt den 1 juli 1942.

Beträffande vad departementschefen anfört till motivering för ifrågava-
rande förslag får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det föl-
jande, hänvisa till nämnda statsrådsprotokoll.

De i propositionen framlagda förslagen innebära i huvudsak följande.

1. Stämpelavgiften hos egnahemsstyrelsen och skogsstyrelsen.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna en-
ligt 1 § stämpelförordningen till fem olika avdelningar. Alla statsmyndighe-
ter, som icke särskilt angivits under någon av dessa avdelningar, äro att hän-
föra till första avdelningen. Till fjärde avdelningen hava bland annat hän-
förts de centrala ämbetsverken. Det föreliggande förslaget innebär, att eгна-
hemsstyrelsen och skogsstyrelsen skola upptagas under fjärde avdelningen i
1 § stämpelförordningen.

Föredragande departementschefen har, på sätt framgår av propositionen,
förutsatt, att Kungl. Maj:t vid bifall till detta förslag senare kommer att för-
ordna om motsvarande ändring i expeditionslösenförordningen.

2. Stämpelavgiften i vissa utlänningsärenden.

Gällande bestämmelser om utlännings rätt att här i riket vistas återfinnas
i utlänningslagen den 11 juni 1937 (nr 344). Lagens giltighetstid är begränsad
till innevarande års utgång. I proposition nr 303 till innevarande års riks-
dag har framlagts förslag angående lag om ändring i vissa delar av utlän-
ningslagen samt till lag angående fortsatt giltighet av samma lag m. m.
Förstnämnda förslag till lag föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1942.
Nämnda proposition har remitterats till lagutskott för förberedande behand-
ling.

Utlänningslagen innehåller bestämmelser om bland annat utlännings *in-
resa* och *uppehåll* i riket samt utlännings rätt till *arbetsanställning*.

Med stöd av 54 § utlänningslagen har utfärdats kungörelse den 12 septem-
ber 1941 (nr 742) innefattande förbud för utlännings rätt att vistas i vissa delar

av riket. Kungörelsen inrymmer emellertid även möjlighet till undantag från däri stadgat förbud.

Jämlikt den i 3 § stämpelförordningen intagna tariffen utgår stämpelavgift för bevis om visering eller uppehållstillstånd för utlänning, tecknat å pass eller annan legitimationshandling, för vistelse i riket högst en månad med 2 kronor, för vistelse i riket över en men högst tre månader med 4 kronor samt för vistelse i riket över tre månader med 8 kronor, om beviset utfärdas av myndighet tillhörande fjärde eller femte avdelningen i tariffen (d. v. s. socialstyrelsen respektive utrikesdepartementet). Någon lösen utgår icke i dessa fall. Meddelas beviset av myndighet tillhörande första eller tredje avdelningen i tariffen är stämpelavgiften en krona. Härtill kommer lösen med en krona.

För bevis om arbetstillstånd för utlänning, som särskilt tecknas å pass eller annan legitimationshandling, utgår stämpelavgift med en krona. Sådant bevis skall tecknas å legitimationshandlingen av socialstyrelsen eller, där handlingen ej i huvudskrift inkommit till styrelsen, av vederbörande polismyndighet eller beskicknings- eller konsulattjänsteman, då handlingen företes. Meddelas beviset av polismyndighet utgår jämväl lösenavgift med en krona.

Tillstånd enligt förutnämnda kungörelse den 12 september 1941 att genomresa förbjudet område eller att vistas inom dylikt område meddelas, jämlikt stadgande i kungörelsen, utan avgift. Stadgandet härom är meddelat med stöd av förordningen den 24 maj 1940 (nr 390) om vissa undantag från stämpelpfikt enligt stämpelförordningen.

I en den 4 juli 1941 till finansdepartementet ingiven promemoria har *besparingsberedningen* meddelat, att i samband med undersökning av möjligheterna till besparingar genom rationalisering av arbetet å socialstyrelsens utlänningsbyrå, vilket arbete under rådande förhållanden väsentligt ökat i omfång, även beaktats möjligheten att nedbringa statsverkets utgifter för ifrågasvarande verksamhet genom en höjning av stämpelavgifterna i utlänningsärenden. I promemorian hava framlagts tre olika förslag till höjning av dessa avgifter. Över nämnda promemoria hava utlåtanden avgivits av *statskontoret* och *socialstyrelsen*. Rörande innehållet i promemorian och de avgivna utlåtandena tillåter sig utskottet hänvisa till vad föredragande departementschefen därom anfört i statsrådsprotokollet å sid. 8—12.

I likhet med besparingsberedningen och de i ärendet hörda myndigheterna har *departementschefen* funnit en höjning böra äga rum av nu stadgade stämpelavgifter för bevis om visering samt uppehålls- och arbetstillstånd för utlänning, tecknat å pass eller annan legitimationshandling. Departementschefen har föreslagit bibehållande av en med hänsyn till giltighetstiden differentierad stämpelavgift med avseende å bevis om visering och uppehållstillstånd samt införande av en dylik stämpelavgift även beträffande sådana bevis om arbetstillstånd, vilka särskilt utfärdas. Detta skall ske jämväl i de fall, där beviset utgör tillägg till visering och innefattar rätt för utlänning att innehava arbetsanställning här i riket. Tillstånd av sistnämnda slag föreslås

skola även i lagtexten benämnas arbetsvisering. I propositionen föreslås, att en höjning genomföres i huvudsaklig anslutning till det tredje av besparingsberedningens förslag, dock att den lägsta stämpelavgiften skall höjas till 4 kronor. För bevis om visering, uppehållstillstånd, arbetsvisering eller arbetstillstånd — oavsett huruvida beviset utfärdas av polismyndighet, socialstyrelsen eller utrikesdepartementet — föreslås stämpelavgiften skola utgå med 4, 6 eller 12 kronor allt eftersom viseringen eller tillståndet avser en tid av högst en månad, över en men högst tre månader eller mer än tre månader. Från den förordade höjningen skall emellertid undantagas avgiften för viseringar, som avses i 18—20 §§ kungörelsen den 26 november 1937 (nr 912). För bevis, som innefattar både uppehålls- och arbetstillstånd, hör enligt departementschefen icke uttagas högre avgift än för bevis, som enbart avser ettdera av dessa tillstånd.

Departementschefen har anslutit sig till ett av socialstyrelsen framlagt förslag, att en särskild stämpelavgift av samma storlek som för bevis om visering eller tillstånd skall utgå i sådana fall, då med ändring av tidigare gjort förbehåll bevis om tillstånd till återresa till Sverige tecknas särskilt å pass eller annan legitimationshandling. Sådana bevis kunna utfärdas endast av socialstyrelsen eller utrikesdepartementet. Vad angår övriga bevis om ändring av förbehåll i meddelade viseringar och tillstånd föreslås, att desamma skola meddelas utan avgift.

Beträffande bevis om tillstånd för utlänning jämlikt kungörelsen den 12 september 1941 att vistas i vissa delar av riket, vilka bevis för närvarande äro avgiftsfria, har departementschefen biträtt ett förslag av socialstyrelsen, att sådant bevis, som meddelas i samband med uppehållsvisering och för samma tid som denna, fortfarande skall vara avgiftsfritt, men att eljest för dylikt bevis skall uttagas stämpelavgift. Denna föreslås skola utgöra 4 kronor. Departementschefen har förklarat, att därest den nu ifrågasatta stämpelavgiften införes, kungörelsen den 12 september 1941 hör ändras.

3. Ändring i stämpelförordningen i anledning av ny fornminneslagstiftning.

Genom proposition nr 8 till årets riksdag hava bland annat framlagts förslag till lag om fornminnen och lag om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader. Dessa förslag hava numera godkänts av riksdagen. I den nu förevarande propositionen föreslås, att i ärenden, varom i förenämnda lagar förmäles, sökande, vilken eljest skulle vara skyldig utgiva stämpelavgift, med hänsyn till ärendenas beskaffenhet skall befrias från sådan skyldighet. Stämpelfrihet skall dock icke ifrågakomma i sådana rättegångsmål, vilka enligt de nämnda lagförslagen kunna uppkomma.

I vissa ärenden enligt 1867 års fornminnesförordning — som vid ikraftträdandet av den nya fornminneslagen upphör att gälla — föreligger för när-

varande avgiftsfrihet. Vid bifall till de nya lagförslagen skall bestämmelse om stämpelfrihet i stället införas i 7 § stämpelförordningen.

Den ändring i stämpelförordningen, som föranledes av den nya fornminneslagstiftningen, föreslås skola träda i kraft samtidigt som denna lagstiftning eller den 1 januari 1943. Övriga ändringar i stämpelförordningen föreslås skola gälla från och med den 1 juli 1942.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 214.

Stockholm den 20 juni 1942.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, friherre Lagerfelt*, Sjödahl, Bengtsson*, Robert Berg, Aronsson** och *Herman Ericsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Björklund, Olsson i Gävle, Orgård, Falk, Lundell, Kilbom, Jonsson i Skedsbygd*, De Geer** och *Henriksson**.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.